

beskikket efter den foreslåede bestemmelse i § 45 e, stk. 2. Der er således i denne situation ikke tale om, at udlændingen er udeblevet »uden oplyst lovligt forfald«, jf. retsplejelovens § 472, stk. 2.

Retten bestemmer i disse tilfælde, hvordan udlændingen får lejlighed til at udtale sig over for retten. Det kan f.eks. ske ved anvendelse af telekommunikation (telefon- eller videoforbindelse), ved en indenretlig afhøring foretaget i det land, hvor udlændingen opholder sig, eller ved fremlæggelse af en eller flere skriftlige erklæringer fra udlændingen. Det foreslåede stk. 4 indebærer, at retsplejelovens § 303, hvorefter en part kan begære personligt at afgive forklaring for retten, ikke finder anvendelse i sager, hvor udlændingen opholder sig i udlandet og ikke kan indrejse som følge af et indrejseforbud.

Til § 45 f

Den foreslåede bestemmelse i § 45 f indeholder regler om videregivelse af de oplysninger, som er undtaget fra videregivelse til udlændingen selv, jf. den foreslåede bestemmelse i § 45 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, til den særlige advokat. Som anført i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 45 b, stk. 2, finder en beslutning efter denne bestemmelse om, at oplysninger, der er indgået i farevurderingen, ikke kan videregives til udlændingen, også anvendelse i forbindelse med en domstolsbehandling efter de foreslåede regler i udlændingelovens kapitel 7 b. Dette indebærer bl.a., at udlændingen under en retssag ikke har adgang til aktindsigt i de pågældende oplysninger, som fremlægges for retten, efter retsplejelovens § 255 a, som alene gælder »medmindre andet er bestemt«.

De fortrolige oplysninger, der er indgået i justitsministerens vurdering af, at udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, vil som det klare udgangspunkt blive fremlagt for retten. Der kan dog i denne vurdering være indgået oplysninger af en sådan særlig karakter, at de af hensyn til statens sikkerhed, herunder PETs virksomhed, ikke kan videregives til andre og heller ikke som led i den særlige domstolsbehandling efter reglerne i det foreslåede kapitel 7 b. Hvis sådanne oplysninger ikke fremlægges for retten og den særlige advokat beskikket efter den foreslåede bestemmelse i § 45 e, stk. 2, vil oplysningerne ikke indgå i grundlaget for rettens afgørelse i sagen, da retten på grundlag af det, der er passeret under forhandlingerne og bevisførelsen, må afgøre, hvilke faktiske omstændigheder der skal lægges til grund for sagens pådømmelse, jf. retsplejelovens § 344.

Det bemærkes, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) i dom af 19. februar 2009 (stor-

kammerafgørelse) i sagen A. m.fl. mod Storbritannien som anført i afsnit 4.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger fremkom med nogle generelle betragtninger om, hvornår en frihedsberøvet kan anses at have adgang til tilstrækkelige oplysninger om beskyldningerne imod ham. Domstolen udtalte, at hvis beviserne i vid udstrækning er fremlagt, og det åbne materiale spiller den afgørende rolle i afgørelsen, kan det ikke siges, at den frihedsberøvede er nægtet muligheden for effektivt at anfægte beskyldningerne imod ham. Det samme gør sig ifølge Domstolen gældende i sager, hvor der er tale om, at alt eller næsten alt bevismateriale ikke er fremlagt, men hvor beskyldningerne i det åbne materiale er tilstrækkeligt specifikke til, at den frihedsberøvede kan give sin advokat eller den særlige advokat information til at imødegå det, uden at der er behov for at kende detaljer i eller kilder til materialet. Hvis det åbne materiale derimod i det væsentlige består af generelle påstande, og afgørelsen om, at den frihedsberøvede udgør en sikkerhedsrisiko, alene eller afgørende er baseret på »lukket« materiale, vil betingelserne i EMRK artikel 5, stk. 4, ifølge EMD ikke være opfyldt. Den frihedsberøvede skal således gennem det åbne materiale have adgang til tilstrækkelige oplysninger om beskyldningerne imod sig, således at den pågældende er i stand til at give effektive instruktioner til den særlige advokat.

Det foreslås i stk. 1, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af lovtæksten, at de oplysninger, som i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 45 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, ikke kan videregives til udlændingen og dennes advokat, videregives til den særlige advokat, der varetager udlændingens interesser med hensyn til disse oplysninger, jf. også den foreslåede bestemmelse i § 45 e og bemærkningerne hertil.

Den særlige advokat kan drøfte sagen med udlændingen og dennes advokat, indtil det tidspunkt, hvor de nævnte fortrolige oplysninger er videregivet til den særlige advokat. Når sådanne oplysninger er videregivet til den særlige advokat, må vedkommende ikke længere drøfte sagen med udlændingen eller dennes advokat. I modsat fald kunne der være en risiko for, at den særlige advokat ved f.eks. at stille supplerende spørgsmål til udlændingen uforvarende kunne komme til at afsløre kendskab til oplysninger, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til udlændingen. Den særlige advokat er afskåret fra at drøfte sagen med udlændingen og dennes advokat, men der er ikke noget til hinder for, at den særlige advokat f.eks. skriftligt bekræfter modtagelsen af materiale fra udlændingen eller dennes advokat.